

קריאה קרי.

ריאקציה, קורים מיקרים שהם מתחרים עם מפא"י על חסדי אותם זקנים. זה אולי מסביר מדוע פורסם המאמר ה' תוקפני ביותר נגד הסימפוזיון דווקא בבט" און של רק"ח.

***

סיפוריה של נארימן סובחי, שבר-ה מה מכפר טיבה לחו"ל, כדי להינשא לאהוב שלא קיבל את אישור אביה, פורסם בהעולם הזה. אולם אם בעברית הוגש כידועה אחת במדור במדינה, הרי במהדורה הערבית הפך לסיפור-שער ולנושא למישאל-בזק. עשרות אורחים ערביים מכל הארץ נשאלו שתי שא-

האם החברה הערבית הישראלית מפגרת? האם קיימת התבוללות של ערבים בחברה הערבית? מה כוחו של מיסטר ה' חמולות? מה תוצאותיו של שלטון הדת בחברה הערבית? מה הקשר בין המפלגות לבין השליטים המסורתיים בכפר הערבי? האם מותר לאשה לבחור את בן-זוגה מתוך אהבה בלבד? מה יחסך לנשואית-ערובה בין יהודים וערביים? מה השפעת השידורים ה' ערביים על ערביי ישראל?

שאלות אלה לא הוצגו מעולם בצורה כה כנה, בוחנת ומרוכזת בפני הקורא הערבי בישראל. הדבר נעשה לראשונה מעל עמודי ה' הזה אל-עאלם, אחיו הערבי של העולם הזה. לכן אפשר להבין מדוע הפך הזה אל-עאלם בחודשים האחרונים מוקד לוויכוחים אינסופיים בחברה הערבית, ומדוע היו חיי בים כמה מן המשכילים הכולטים ביותר ל' הגיב בכתב על התשובות שהוא נתן לשא-לות אלה.

***

דפני מספר חודשים אורגנה המער' כת מהדש. הוחלט להפוך את הזה אל-עאלם לירחון, וממילא הועבר הדגש מן הדיווח ה' אקטואלי לליבון עמוק של בעיות-יסוד. המיבצע הגדול ביותר של הירחון היה ניהול סימפוזיון סביב אותן שאלות על מהות החברה הערבית, חברי המערכת - עברים וערבים - ניהלו ביניהם ויכוח חופי ש, שהוקלט ופורסם במלואו. השאלות גם הוצגו למיספר גדול של משכילים, אנשי ציבור, מתכנים, עיתונאים, סופרים, אנשי דת ועסקנים ערביים מכל המפלגות. תשו' בותיהם, יחד עם סימפוזיון המערכת, סיפ' קו לקוראי הזה אל-עאלם לא רק חומר קריאה מרתק, אלא גם כמה דעות שעוררו ויכוחים, ביקורת וגם מכתבי-תמיכה נלהבים. הגיב, למשל, ההיסטוריון החיפאי בולוס פארה, בעל העבר העשיר בתנועה הקומוניס'טית בארץ, במכתב ארוך למערכת: "האמנ' סימפוזיון כנה - או מעשה התגרות?"

הטיעון המרכזי שלו: החברה הערבית נתונה עתה במאבק לאומי על זכויות-יסוד, ואין להסיח את תשומת-לבה לשאלות על מעמדה של האשה, או החלפת הלוש ה' כפרי המסורתי בחליפה אירופית. כדבריו: "אל תעסיקו אותנו במאבקים צדדיים!" גישתם של מרבית הנשאלים הייתה אחרת.

● הקאדי אמין חבש, בוגר אוניברסיטת אל-אזהר הקאהירית, התפנה כדי להגן על מקומה של הדת בחברה, וכדי להסתייג מ' כמה תופעות של מיסטר החמולות.

● סופר הארץ עטאלה מנצור, על בע' יית התבוללות: "אילו היו היהודים תושבי ג'רנילאנו או פורטוריקו, וערביי ישראל היו עוברים מסיבה כלשהי לפורטוריקו או ל' ג'רנילאנו, כפרטים, כי אז יכלו להתבולל תוך מאה שנים, כפי שקרה וקורה לרובות הערבים שהיגרו למערב." אבל בתנאים של ישראל - לא תיתכן התבוללות הערבים ב' חברה היהודית... יש הסבורים כי ההת-קרבות בין ערבים ויהודים חייבת להיות על בסיס של עם מול עם. אינני בין אלה. אני מאמין כי התקרבות ושיתוף אמיתיים חייבים להתחיל בין פרטים, מבני שני העמים..."

● סאלח בראנסי, על שלטון החמולות: "זהו בלי ספק מיכשול על דרך התקדמותה והתפתחותה של החברה הערבית בישר-אל... אך יש לזכור את חלקם של השל-טונות בטיפוח שלטון המשפחות."

***

אחת מנקודות-הביקורת, שחזרו ו' עלו מעל דפי הזה אל-עאלם, נגעה לכרית הצלת-קדושה בין כוחות "מתקדמים", לבין נציגי הריאקציה המובהקים ביותר. הדבר בלט במיוחד בשעתו בקשר להצעת אורי אבנרי בכנסת, להגביל את המורה. דובריהן הערביים של רק"ח ומפ"ם התנגדו אז ל' הצעה, והדבר השאיר עד היום מישקע עמוק בין הצעירים הערביים.

בסימפוזיון נשאלה השאלה: מדוע באה ברית זו? והתשובה הייתה ברורה: מתוך חשבון מפלגתי של יום-בחירות, שאינו נב' דל במהותו מן החשבון שעושה מפא"י, וכך, במקום ש"המתקדמים" יסתערו על זקני ה'

נארימן כשער, "הזה אל-עאלם"

לוח: מה דעתך על מה שנארימן עשתה? מה היית עושה אילו נהגה כך אחותך? הרוב המוחלט השיב, כי אינו רואה כל פסול במעשה של הנערה מטייבה. דבר ש' לכשעצמו מדבר יותר ממאה מאמרים על התפתחות החברה הערבית. אבל היו גם תשובות מסוג אחר:

● ח'אלד מוחמד אל-חאג'י יחיא (23), פועל מטייבה: "זה דבר מאוד לא נעים, ב' יחוד לבני הכפר והמשפחה... אילו הייתה אחותי הייתי הורג אותה - לא, לא, לא אמרתי כלום!"

● נואף, 21, נשוי, עובד במסעדה בתל' אביב: "זהו מעשה הפוגע בכבוד, ועל הנוג' לתת את הדין. אילו עשתה זאת אחותי, הייתי נוסע אחריה והורג אותה!"

● ואילו נואף מסאלחה (24), סטודנט באוניברסיטה העברית ותושב כפר קרע ש' במשולש, ביטא את המאבק בין שני העול' מות: "המעשה היה בסדר גמור. אילו הייתה אחותי, הייתי לוחץ מראש על אבי שיסכים לחתונה, כדי שלא יצטרך לעמוד בפני עוב' דות מוגמרות."

***

א' הן תופעות בעלות חשיבות לא רק לאורח הערבי, כי בתנאי הארץ, בה קיימות שתי חברות לאומיות בכפיפות כה הדוקה, יש השפעת-גומלין מתמדת של החברה ה' אחת על רעותה. שתי החברות האלה צריכות להתקיים יחד בשלום. לכן, במידה שאחת מהן מפגרת ב' ששה מסויים (וכל אחת מהן מפגרת לעומת רעותה ביותר מששה מסויים), מחייבת טובת שתיהן כי פיגור זה יחוסל.

דבר זה אומר, בראש וראשונה, ידיעת הבעיות ההדדיות; קבלת אינפורמציה שוטפת ומהימנה על מה שעושים, חושבים וחוששים בחברה השנייה. את התפקיד ממלאים העולם הזה והזה אל-עאלם - בשתי שפות, אך ברוח אחידה.

אשכנז

תזכיר

● **הצרות של יונה סופר.** השבוע הודיעה לישכת עורכי-הדין, כי פתחה בביורר תלונה נגד סופר, בשל כמה מן הפרטים שהתגלו במהלך מתן עדותה במשפט מלחי, ושיש בהם, לדעת הלישכה, כדי לפגוע בכללי האתיקה המיקצועית. על כך נמסר לראשונה במדור תצפית עוד בזמן מהלך העדות (העולם הזה 1517).

חדש!

קוויק
סטיינלס

3 סכיני גלוח
בדיספנסר השחור
(עם תא סינור לסכינים המסופספים)

למה לזלזל יותר
עבור סכינים בלם אחר?

שלם

רק 1.00 ל"י

וקבל הטובים ביותר

- * מיוצר מפלדת אל-חלד
- * חסום DEEP FREEZING
- * צפוי טרמו פלסטי מיוחד

יעד
אנגלית 68
חל-אביב

בגרות
מוקדמות
שרטוט
גופיקה
הפעלה תכנות
מחשבים
אלקטרוניים
I.B.M. N.C.R.
שפות

פיקניק בביתך!

עם המכשירים הניידים של "פזגו" אתה יכול להביא את הפיקניק לגינתך או למרפסת ביתך

תן לאורחך להנות ממראה הסטייק המוגש לצלחת ישר מעל

גריק אינפרא
דגם TX-1500

- * מבער הקרנה אינפ' רא-אדום מקרמיקה
- * זמן בעירה רצוף של 4-6 שעות
- * מהירות בהפעלה ובחמימום

על **פזגו** יכולים לסמוך

קנה קוניקה